USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudců JUDr. Kateřiny Šimáčkové, JUDr. Milady Tomkové, JUDr. Karla Šimky a JUDr. Jakuba Camrdy, Ph.D., v právní věci žalobce: **nezl. D. L., dříve M.,** zastoupeného Mgr. Jiřím Ostrýtem, advokátem, se sídlem Polská 15, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, poštovní přihrádka 21/OAM, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 11. 2009, č. j. OAM - 280/LE - BE03 - BE03 - 2009, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 16. 2. 2010, č. j. 46 Az 61/2009 - 26,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Jiřímu Ostrýtovi, advokátu, se sídlem Polská 15, Praha 2, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 4800 Kč, která je splatná do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení z účtu Nejvyššího správního soudu.

Odůvodnění:

Nezletilý žalobce (dále jen „stěžovatel“), jenž se narodil v České republice, prostřednictvím své zákonné zástupkyně T. M. (dále jen „matka stěžovatele“) napadl včas podanou kasační stížností rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 16. 2. 2010, č. j. 46 Az 61/2009 - 26.

Stěžovatel prostřednictvím své matky požádal dne 22. 10. 2009 o udělení mezinárodní ochrany dle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o azylu“). Ze správního spisu vyplývá, že matka stěžovatele v pohovoru dne 22. 10. 2009 uvedla, že vstoupila na území České republiky v roce 2006 na základě

pracovního víza. Jelikož se nedostavila k převzetí víza, vízum jí bylo zrušeno a nadále zde pobývala nelegálně. Vzhledem k jejímu nelegálnímu pobytu bylo matce stěžovatele uloženo správní vyhoštění se zákazem vstupu na území České republiky na dobu tří let. K případnému navrácení do země původu uvedla matka stěžovatele, že by neměla se synem kde bydlet a neměli by prostředky na živobytí. O mezinárodní ochranu pro svého syna požádala, když si uvědomila, že otec stěžovatele, který má trvalý pobyt v České republice, by na Ukrajině neměl práci, nezná jazyk a stěžovatel by tak byl po dobu těchto tří let bez otce.

Žalovaný žádost stěžovatele ve zkráceném řízení zamítl jako zjevně nedůvodnou dle § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu, který toto umožňuje v případě, že žadatel *„neuvádí skutečnost svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a“*. Žalovaný konstatoval, že výčet azylových důvodů dle § 12 písm. b) zákona o azylu je taxativní a skutečnost, že stěžovatel žádal o mezinárodní ochranu z důvodu zachování úplné rodiny nelze subsumovat pod žádný z nich. Žalovaný navíc zpochybnil i samu existenci rodinného života mezi stěžovatelem a jeho otcem, jelikož matka stěžovatele ani neví, kde údajný otec dítěte pobývá. Navíc podle žalovaného není vyloučeno, aby v případě odjezdu stěžovatele s matkou do země původu jeho údajný otec rodinu navštěvoval, případně za ní přesídlil. Stran neudělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu žalovaný uvedl, že stěžovateli v případě návratu do země původu nehrozí vážná újma, jak ji definuje § 14a odst. 2 stejného zákona.

Stěžovatel brojil proti rozhodnutí žalovaného u Krajského soudu v Praze. V žalobě poukazoval na nedostatečně zjištěný skutkový stav, čímž došlo k porušení § 2 odst. 4 a § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Uvedl také, že Česká republika je vázána čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“). Stěžovatel v žalobě konstatuje, že by mu měla být udělena doplňková ochrana, protože by jinak došlo k porušení práva na rodinný život dle citovaného čl. 8 Úmluvy. Odkazuje přitom na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2009, č. j. 9 Azs 11/2009 - 99. Stěžovatel také v neposlední řadě označil rozhodnutí žalovaného za vnitřně rozporné, neboť zatímco jeho žádost byla zamítnuta ve zkráceném řízení dle § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu, žalovaný se zároveň v odůvodnění zabývá i § 12 a § 14a zákona o azylu; z toho stěžovateli vyplývá, že mělo být rozhodováno meritorně.

Krajský soud napadeným rozsudkem žalobu stěžovatele zamítl. Konstatoval, že nebylo povinností žalovaného posuzovat žádost stěžovatele meritorně dle § 12 zákona o azylu. Námitka stěžovatele tak nemůže obstát již proto, že žádné důvody pro udělení azylu dle citovaného ustanovení neuvedl. Krajský soud se zcela ztotožnil i s odůvodněním napadeného rozhodnutí žalovaného ohledně nenaplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu. Dále z odůvodnění krajského soudu vyplývá, že nemohl být porušen čl. 8 Úmluvy, protože stěžovatel nevede s otcem rodinný život a nemá otce zapsaného ani v rodném listě.

Nejvyšší správní soud na tomto místě ze soudního spisu konstatuje, že v rodném listě stěžovatele ze dne 6. 1. 2010 je uveden I. L. jako otec dítěte. Tento doklad byl krajskému soudu doručen až po vyhlášení rozsudku.

Stěžovatel napadl shora citovaný rozsudek kasační stížností ze dne 18. 3. 2010 (doplněnou ustanoveným právním zástupcem dne 5. 10. 2010). V prvé řadě spatřuje vadu napadeného rozsudku dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. v nesprávném právním posouzení otázky existence rodinného života mezi ním a jeho otcem v souvislosti s udělením doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu. Dle stěžovatele by jeho vycestování bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

Další stížnostní námitka spočívá v tom, že žalovaný vycházel při svých závěrech ze skutkového stavu, který nemá oporu ve spise dle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Žalovaný správní orgán v tomto ohledu vycházel ze závěrů, které si učinil navzdory tvrzením stěžovatelovy matky.

Stěžovatel také namítá nepřezkoumatelnost rozhodnutí krajského soudu dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Tu spatřuje ve skutečnosti, že se krajský soud bez dalšího odůvodnění ztotožnil s názorem žalovaného stran neudělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu. Stěžovatel v kasační stížnosti cituje dotyčnou pasáž rozsudku krajského soudu s tím, že závěr napadeného rozsudku, že se stěžovatel se svým otcem nestýká, ani neodpovídá skutečnosti.

Stěžovatel poukazuje také na to, že žalovaný při svém rozhodování vycházel ze skutečnosti, že motivem matky pro žádost o mezinárodní ochranu pro svého syna bylo kromě zajištění kontaktu s otcem i zabránění svému správnímu vyhoštění. Zkoumání motivu matky však stěžovatel považuje za zcela irelevantní vůči stěžovateli.

Stěžovatel dále polemizuje s názorem žalovaného, který ze skutečnosti, že matka nezná adresu otce stěžovatele v Praze, dovozuje, že tento nejeví zájem zůstat s ním v kontaktu. Matka stěžovatele naopak tvrdila, že I. L., kterého za otce označila, má trvalý pobyt v České republice, v době těhotenství se o ni staral a bydleli spolu ve společné domácnosti. To, že matka stěžovatele nezná přesnou adresu jeho otce, neznamená, že neví, kde reálně bydlí. Otec má v České republice práci (dříve pracovník pizzerie, dnes jako pracovník úklidu) a shání byt vyhovující potřebám stěžovatele (nyní bydlí ve sklepním bytě). O něj i o matku stěžovatele by se staral i nadále, kdyby matka stěžovatele nebyla umístěna v Zařízení pro zajištění cizinců Bělá pod Bezdězem. O jeho péči svědčí i skutečnost, že uznal dluh vůči Fakultní nemocnici v Motole za porod a pobyt stěžovatelovy matky zde a zároveň dohodl s touto nemocnicí splátkový kalendář.

Na jednání krajského soudu se matka stěžovatele nedostavila nikoli proto, že by nechtěla, nýbrž proto, že ji řidič autobusu odmítl povolit nástup s kočárkem. Musela tak počkat na další. Protože se k jednání soudu opozdila, krajský soud ve svém rozhodnutí pouze poukázal na závěry učiněné žalovaným.

Stěžovatel dále uvádí, že návštěvy otce stěžovatele na Ukrajině jsou díky vzdálenosti a ceně cesty prakticky nereálné. Podstatnou povinností otce je především stěžovatele vyživovat, což může vykonávat pouze v České republice, kde má práci a kde získal trvalý pobyt. Otec stěžovatele by tak byl postaven před volbu buď stěžovatele živit a nebo s ním

bydlet. Stěžovatel sám by pak byl vlastně potrestán za to, že se narodil matce bez dokladů, které bylo v důsledku toho uděleno správní vyhoštění.

Stěžovatel v závěru konstatuje, že právě první roky života dítěte jsou důležité pro tvorbu rodinných vazeb s matkou i otcem. Tyto budou za dobu tří let zcela jistě zpřetrhány.

Pro podporu svých tvrzení stěžovatel navrhuje provést jako důkazy rodný list stěžovatele, povolení k pobytu otce stěžovatele, vyjádření Mgr. E. H., dohodu o uznání dluhu a splátkovém kalendáři s Fakultní nemocnicí v Praze 5 Motole a potvrzení o zaměstnání a dohodu o provedení práce z 13. 8. 2010.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že včas podaná kasační stížnost ze dne 18. 3. 2010 (doplněná ustanoveným právním zástupcem dne 5. 10. 2010) je přípustná, neboť směřuje proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví, byla podána osobou oprávněnou (§ 102 s. ř. s.) a zároveň není dán žádný důvod nepřípustnosti dle § 104 s. ř. s.

Nejvyšší správní soud se dále zabýval otázkou přijatelnosti kasační stížnosti. Podle § 104a s. ř. s. se kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany odmítne pro nepřijatelnost, jestliže svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (srov. usnesení č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb., všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná také na www.nssoud.cz) je kasační stížnost přijatelná,

- pokud se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu,
- pokud se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně,
- pokud je potřebné učinit tzv. judikatorní odklon,
- pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele.

Případ stěžovatele nespadá do žádné z těchto kategorií. Nejvyšší správní soud tudíž shledal kasační stížnost n e p ř i j a t e l n o u.

K námitce nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku Nejvyšší správní soud konstatuje, že žalovaný se s údajně nepřezkoumatelnými částmi rozhodnutí vypořádal dostatečně a bylo jen na místě, aby krajský soud závěry tohoto rozhodnutí svým rozsudkem potvrdil. Ze samotné skutečnosti, že se krajský soud závěry žalovaného ztotožnil, a sám konstatoval, že nenalezl důvody pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu, nelze dovodit nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu.

Nejvyšší správní soud dále pro úplnost a nad rámec kasační stížnosti uvádí, že udělení azylu dle § 12 zákona o azylu nebylo na místě a ztotožňuje se tím se závěry žalovaného i krajského soudu, neboť stěžovatel netvrdil žádnou azylově relevantní

skutečnost a ani ze správního (popřípadě soudního) spisu žádná taková skutečnost nevyplývá.

Nejvyšší správní soud dále neshledal důvod pro přijatelnost kasační stížnosti ani na základě kasační námitky nesprávného posouzení právní otázky udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu. Pokud stěžovatel uvádí, že jeho vycestování je v rozporu s mezinárodními závazky České republiky dle § 14a odst. 2 písm. d) téhož zákona, protože by tím bylo porušeno jeho právo na rodinný život dle čl. 8 Úmluvy, nemůže Nejvyšší správní soud s tímto názorem souhlasit. V této otázce Nejvyšší správní soud již judikoval a to v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009 - 65, kde uvedl, že *„ustanovení čl. 8 Úmluvy neukládá státu všeobecný závazek respektovat volbu dotčených osob ohledně země jejich společného pobytu, resp. napomáhat rozvíjení vztahů mezi nimi. Při stanovení rozsahu povinností státu je v tomto směru nutno zvážit okolnosti konkrétního případu (...) a v této souvislosti štrasburský soud bere v úvahu mimo jiné i případné extrateritoriální účinky čl. 8 Úmluvy, tedy otázku, do jaké míry je cizinci znemožněn jeho rodinný, případně soukromý život v jeho zemi původu a do jaké míry je přijímající stát právě z tohoto důvodu povinen umožnit mu přenést si svůj rodinný, resp. soukromý život na jeho území, a případně, zda je mu za tímto účelem povinen také udělit doplňkovou ochranu. Z judikatury Evropského soudu pro lidská práva přitom vyplývá, že podmínky pro spuštění extrateritoriálního účinku čl. 8 Úmluvy jsou velmi přísné (srov. rozsudek ze dne 6. 2. 2001 ve věci Bensaid proti Spojenému království, stížnost č. 44599/98).“*

Nejvyšší správní soud však aplikaci čl. 8 Úmluvy v souvislosti s § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu v zásadě nevyloučil. V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2010, č. j. 2 Azs 24/2010 - 90, konstatoval, že *„[p]odle § 14a odst. 2 písm. d) se za vážnou újmu podle zákona o azylu považuje,* pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. *Podle důvodové zprávy k novele zákona o azylu č. 165/2006 Sb., kterým byl do tohoto zákona zaveden institut doplňkové ochrany, se do definice vážné újmy nad rámec směrnice Rady 2004/83/ES ze dne 29. dubna 2004 o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli žádat o postavení uprchlíka nebo osoby, která z jiných důvodů potřebuje mezinárodní ochranu, a o obsahu poskytované ochrany (dále jen „kvalifikační směrnice“) doplňuje,* že za „vážnou újmu“ se bude považovat i situace, pokud by vycestování cizince nebylo možné s ohledem na závazky plynoucí z mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázána. Tradičně půjde např. o situace, kdy vycestování není možné s ohledem na respektování soukromí a rodinného života, tak jak je zakotveno v čl. 8 Úmluvy.“ V takovém případě je ale nezbytné zkoumat intenzitu tohoto zásahu, neboť při absenci definice pojmu „rodinný život“ je jeho chápání Evropským soudem pro lidská práva poměrně široké. Je proto třeba zvážit zejména možný extrateritoriální účinek čl. 8 Úmluvy (viz k tomu výše citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 9 Azs 5/2009 - 65).

Nejvyšší správní soud považuje za zjevné, že díky skutečnosti, že matce stěžovatele bylo uděleno správní vyhoštění, nemůže stěžovatel realizovat právo na rodinný život dle čl. 8 Úmluvy v plném rozsahu (tedy ve vztahu k matce i otci zároveň) v České republice a to minimálně po dobu tří let, po kterou má matka stěžovatele zakázán vstup na její území. Z toho však nelze dovodit, že stěžovatel nemá tuto možnost v zemi původu. Dle

Nejvyššího správního soudu se stěžovateli otvírá možnost přenést svůj rodinný život buď do Ukrajiny nebo Chorvatska za předpokladu, že stěžovatel má i chorvatské občanství, jak plyne z tvrzení jeho matky uvedeném v pohovoru ze dne 22. 10. 2009. Argument stěžovatele, že by jeho otec měl potíže získat práci na Ukrajině, nelze považovat za natolik závažný, aby bylo možné shledat dostatečnou intenzitu zásahu do rodinného života stěžovatele z pohledu řízení o mezinárodní ochraně, nehledě k tomu, že rodinný život může být v nyní posuzovaném případě realizován i v zemi původu otce stěžovatele. Nejvyšší správní soud tak uzavírá, že daný zásah do rodinného života stěžovatele dle čl. 8 Úmluvy není takové intenzity, aby jej bylo možno považovat za důvod udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu.

Nejvyšší správní soud dále souhlasí s tvrzením stěžovatele, že závěr žalovaného o neexistenci rodinného života akceptovaný i krajským soudem nemá oporu v tvrzeních matky stěžovatele. K podpoře tohoto tvrzení stěžovatel navrhl provedení shora uvedených důkazů. Nejvyšší správní soud je však toho názoru, že ani v situaci, kdyby stěžovatel prokázal pravdivost svých skutkových tvrzení o existenci rodinného života mezi stěžovatelem a jeho otcem, by nebylo možné jeho žádosti o udělení doplňkové ochrany ze strany žalovaného vyhovět už vzhledem ke stanovisku Nejvyššího správního soudu stran aplikace čl. 8 Úmluvy v takových případech (viz výše citované rozsudky Nejvyššího správního soudu). Z tohoto důvodu Nejvyšší správní soud považuje provedení navrhovaných důkazů za nadbytečné.

Nejvyšší správní soud závěrem konstatuje, že právní otázka aplikace čl. 8 Úmluvy v souvislosti s § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu již byla jeho dosavadní judikaturou plně vyřešena. Přestože však Nejvyšší správní soud shledal pochybení žalovaného aprobované krajským soudem spočívající v neúplných skutkových zjištěních, toto pochybení není takového charakteru, aby mohlo mít vliv na hmotně-právní postavení stěžovatele. Z těchto důvodů nepovažuje kasační stížnost za přijatelnou dle § 104a s. ř. s.

Krajský soud ustanovil stěžovateli usnesením ze dne 18. 7. 2010, č. j. 46 Az 61/2009 - 52, zástupce Mgr. Jiřího Ostrýta, advokáta, se sídlem Polská 15, Praha 2, pro řízení o kasační stížnosti proti napadenému rozsudku krajského soudu. Nejvyšší správní soud přiznal zástupci stěžovatele v souladu s § 35 odst. 8 s. ř. s. odměnu za zastupování, a to za dva úkony právní služby po 2100 Kč spočívající první poradě s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení a doplnění kasační stížnosti ve smyslu § 11 odst. 1 písm. b), d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, a také náhradu hotových výdajů podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu ve výši 300 Kč za jeden úkon právní služby (tedy 600 Kč). Celkově tak Nejvyšší správní soud přiznal zástupci stěžovatele částku 4800 Kč jako odměnu za zastupování a náhradu hotových výdajů. K výplatě této částky pak Nejvyšší správní soud stanovil přiměřenou lhůtu.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. prosince 2010

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda senátu